

KVINNHERAD
K O M M U N E

Trygg og god skulestart

Rutine for overgang barnehage - skule

Innhold

Innleiing	3
Årshjul - samarbeid barnehage-skule	4
Å vera eldst i barnehagen - skulekamerat	5
Frå eldst til yngst – førsteklasing	6
«sånn hadde me i barnehagen òg»	6
Årshjul - barn med varige og omfattande behov	8
Årshjul - barn med minoritetsspråkleg bakgrunn	9
Samtykke til utveksling av informasjon	11
Kjelder og ressursar.....	7
Nasjonale føringar:	7
Ressursar:	7
Verktøy:	7
Skjema:	7

Innleiing

I løpet av dei åra barna er i utdanningsløpet, må dei gjennom fleire overgangar. Dette er viktige milepålar i livet. Skulen skal samarbeide med barnehagen om barna sin overgang frå barnehage til skule og SFO - samarbeidet skal bidra til at barna får ein trygg og god overgang jf. bhl §2a, oppll §13-5.

Overgangen frå barnehagen til skule er for mange barn spanande og positiv. Mange ser fram til nye utfordringar, meistrar det ukjente og får lett nye vener. For nokre barn kan overgangen bli vanskeleg, barn kan streve med overgangar og det å møte noko nytt. For desse barna er det særskild viktig at vaksne samarbeider godt og at det vert jobba systematisk for å sikre ein trygg og god samanheng frå barnehage til skule. Tilsette i barnehage og skule, saman med foreldre, må leggje til rette for at barnet møter skulen med tryggleik og tru på eigne føresetnader.

Barnehage og skule har ansvar for omsorg, danning, leik og læring, og at dette skjer i eit inkluderande fellesskap. Barna skal oppleve at det er samanheng og kontinuitet frå siste året i barnehage til første året på skule og SFO. For å lukkast med dette må barnehage og skule kjenne til kvarandre sin praksis. Skulen må byggje vidare på kunnskapar og erfaringar frå barnehagen.

Føremålet med denne kommunale planen er å sikre at samarbeidet mellom barnehage og skule gir ein trygg og god overgang for alle barn i Kvinnherad kommune. For å sikre systematikk i arbeidet, er det utarbeida årshjul. Dei ulike årshjula synleggjer aktivitetar, tiltak og ansvar. Dette er standard for minste praksis, og gjeld for barnehagar og skular i heile kommunen.

Barnehagar og skular samarbeider og utarbeidar lokal plan. Foreldre, barn og føresette skal vera aktive partar i dette samarbeidet. Rektor og styrar skal involvera aktuelle tilsette i arbeidet.

Årshjul - samarbeid barnehage-skule

TID	AKTIVITET - TILTAK	ANSVAR
August	Oppstart av skulekameratgruppa i barnehagen	Styrrar
	Planmøte mellom skule og barnehage/ar Årsplan for samarbeid barnehage-skule <ul style="list-style-type: none"> ○ tiltak – ansvarsfordeling Barn med behov for særskild tilrettelegging t.d.: <ul style="list-style-type: none"> ○ barn med spesialpedagogisk hjelp/tilrettelegging i barnehagen ○ språkutvikling og eller minoritetsspråklege ○ psykisk- og fysisk miljø ○ rammer, kompetanse og ressursar 	Innkalling: Rektor Deltakarar: rektor, styrrar, ped. leiar og lærar Ansvar: styrrar informerer rektor 2 år før skulestart Sjå eigne prosedyrar (Compilo)
September	Informasjon til foreldra <ul style="list-style-type: none"> ○ fokusområde - siste år i barnehagen ○ plan for trygg og god overgang 	Styrrar
	Fadderordning i skule/SFO <ul style="list-style-type: none"> ○ Besøk i skule og SFO ○ Delta på felles aktivitetar 	Invitasjon: Lærar
Oktober	Felles aktivitet mellom barnehagar og eller fadderklassen	Jf. lokal årsplan for samarbeid
November	Felles aktivitet mellom barnehagar og eller fadderklassen	Jf. lokal årsplan for samarbeid
Januar	Drøftingsmøte barnehage/ar – skule <ul style="list-style-type: none"> ○ evaluering av samarbeidet ○ avtale: <ul style="list-style-type: none"> – innskriving – førskuledagar – tid for overføringssamtale 	Innkalling: Rektor Deltek: rektor, styrrar, ped. leiar og lærar
Februar	Innskriving – nye førsteklasingar	Rektor
	Felles aktivitet	Jf. lokal årsplan for samarbeid
Mars	Felles aktivitet	Jf. lokal årsplan for samarbeid
April	Foreldremøte med komande 1. klasseforeldre	Rektor
	Felles aktivitet	Jf. lokal årsplan for samarbeid
Mai/juni	Førskuledagar	Rektor
	Overføringssamtale barnehage – skule <ul style="list-style-type: none"> ○ skjema (Mal i Visma Sikker Sak) 	Invitasjon: Rektor Deltek: foreldre – barnehage – skule/SFO
	1.klasselærar hospiterer i barnehage	Rektor avtalar med styrrar
Juni	Overføring av dokument og stafettloggar frå barnehage til skule. Send via Visma Sikker Sak Hugs samtykke frå føresette	Styrrar
	Evaluering av lokalt århjul for samarbeid	Rektor, styrrar

Å vera eldst i barnehagen - skulekamerat

Barnehagen skal legge til rette for at dei eldste barna har med seg erfaringar, kunnskap og dugleikar som kan gi dei eit godt grunnlag og motivasjon for å byrja på skulen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetida på ein god måte, og at dei møter skulen - undrande og med tru på egne evner. Barnehagen skal ta omsyn til at det i ei barnegruppe er skilnad ut frå utvikling, modning og interesser. Barna må møtast ut frå egne føresetnader og eigenart.

Personalet skal:	
Trygge og varme relasjonar	<ul style="list-style-type: none">○ Møte alle barn med varme og interesse, og vise omsorg for kvart einskild barn○ Møte barns ulike uttrykksformer○ Sørge for at alle barn opplever tryggleik, tilhørighet og trivsel i barnehagen
Leik og læring – hand i hand	<ul style="list-style-type: none">○ Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for leik og aktiviteter○ Legge til rette for utvikling og leiketema○ Organisere rom, tid og leikemateriale for å inspirere til ulike typar leik○ Ta initiativ til og delta i leik slik at alle er inkludert i leiken
Barna øver på:	
Sjølvstende	<ul style="list-style-type: none">○ presentera seg med namn og kor ein bur○ kle på og av seg sjølv, både kle og sko○ passa på tinga sine – rydda i egne saker○ eta sjølv – handtera bestikk○ handvask/hygiene og kunna gå på do sjølv
Sosial kompetanse	<ul style="list-style-type: none">○ ta og halda kontakt med andre på ein positiv måte○ kunna utsetja egne behov – venta på tur○ uttrykkja kjensler og hevda egne synspunkt på god måte○ ta omsyn og visa omsorg○ læra/retta seg etter leikereglar/-kodar○ takla konflikhtar○ Inkludera andre barn i leik
Konsentrasjon	<ul style="list-style-type: none">○ ta imot kollektive beskjedar○ omsetja beskjedar til handling○ kunna sitja i ro ei viss tid○ starta – gjennomføra – avslutta ei oppgåve
Språk	<ul style="list-style-type: none">○ godt munnleg språk○ fortelja/gjera seg forstått med ord○ leika med ord: rim, regler, rytme, orddeling....○ lytta til og gjenfortelja frå høgtlesing○ omgrep: først/sist – oppe/nede – over/under○ bokstav- og lydlek
Førebuande skrivning	<ul style="list-style-type: none">○ halda blyanten rett○ rett skrive- og leseretning○ skriva namnet sitt
Tal – rom – form	<ul style="list-style-type: none">○ talomgrep 1 – 10 – – første, andre, tredje ...○ tidsomgrep: i dag – i går – før/etterpå○ form: størst/minst – sirkel/kvadrat/trekant....○ fargar○ orientera seg i retning

Frå eldst til yngst – førsteklasing

Barna skal kjenna tryggleik når dei byrjar på skulen. Eleven skal oppleve samanheng og utvikling frå det siste året i barnehagen til det første året i skulen/SFO.

Å vera yngst og ny i skulen inneber at eleven....	<ul style="list-style-type: none">○ vert møtt og sett av dei vaksne kvar dag○ får tildelt ein fadder○ får tid til å bli kjent med rutinar○ får rettleiing i arbeidet○ får tid til leik inne og ute
Sosial kompetanse Elevane øver på å ...	<ul style="list-style-type: none">○ ta kontakt med andre på ein positiv måte○ inkludera andre barn i leik○ vera del av eit fellesskap○ ta omsyn og syna omsorg○ samhandla med andre○ læra seg å handtera kjensler○ hevda eigne synspunkt og å akseptera andre sine○ opptre for publikum og sjølve vera publikum
Konsentrasjon Elevane øver på å	<ul style="list-style-type: none">○ ta imot beskjed○ sitja i ro ei viss tid○ starta – gjennomføra – avslutta ei oppgåve○ venta på tur○ kunna regelleikar○ godta uskrivne reglar i leik○ kunna lytta til og visa interesse for det andre fortel
Språk og kommunikasjon Elevane får auka kompetanse ved å....	<ul style="list-style-type: none">○ uttrykkja seg munnleg○ arbeida med rim, regler og rytme○ bruka tid på å lytta til lydar: først, sist og midt i ord○ arbeida med stavingar i orda○ læra lydane i alfabetet○ bli visuelt stimulert av skrift i omgjevnadene○ øva/gradvis ta skriftspråket i bruk og læra å lesa
Tal, rom og form Elevane skal....	<ul style="list-style-type: none">○ arbeida med dagar, månader og årstider○ kunna sitt fulle namn○ vita når fødselsdagen er○ kunna adressa si○ arbeida vidare med former (rektangel, kule, kjegle....)○ arbeida med tal og mengder, og etter kvart addera og subtrahera

God samanheng - sånn hadde me i barnehagen òg

At barna kjenner att materiell og aktivitetar som er nytta i barnehagen når dei startar i skulen, kan vere med å skape tryggleik. Dette kan t.d. vere; songar, rim og regler, spel, puslespel, bøker, fortellingar, figurar, leiker, prosjekt... Innhaldet kan vere fast frå år til år, eller det kan tilpassast årleg, etter tema og innhald, og etter samtale med barn.

Kjelder og ressursar

Nasjonale føringar:

[Rammeplan for barnehage](#)

[Rammeplan for SFO](#)

[Kunnskapsløftet - læreplanverket](#)

Ressursar:

Udir:

[Overgang for barn/ unge med spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning](#)

[Overgang frå barnehage til SFO](#)

[Tilrettelegging for barn og elever med behov for ekstra støtte \(udir.no\)](#)

Statped:

[Overgangar](#)

[Begynne i barnehage og skole | statped.no](#)

Læringsmiljøsentret (UiS):

[Hvordan-gi-forsteklassingene-en-best-mulig-skolestart](#)

[Agder prosjektet – en god start for alle](#)

[Språkløyper](#)

[Overgang fra barnehage til skole med fokus på de flerspråklige barna](#)

Bufdir: [Vennskap i barneskoleårene](#)

NAFO: [Informasjonshefte: Barn i fleirspråklege familiar](#)

IMDi: [Integrerings- og mangfaldsdirektoratet](#)

[Tolketeneste](#)

FUB: [FUB - Et nasjonalt utvalg for foreldre med barn i barnehage \(foreldreutvalgene.no\)](#)

FUG: [FUG - Et nasjonalt utvalg for foreldre med barn i skolen \(foreldreutvalgene.no\)](#)

Verktøy:

[BTI- handlingsretteiaren](#)

[Stafettlogg](#)

[Infovest: Kartlegging av språkferdigheter](#)

[TRAS – observasjonsskjema - språk](#)

[Alle med - observasjonsskjema](#)

Skjema:

Samtykke (elektronisk): Visma Sikker Sak- barnehage

Overgangsskjema frå barnehage til skule: Visma Sikker Sak - barnehage